

1807 – 1089. Δεύτερη Γαλλική κατοχή.

- 1809. Αγγλικός Ναυτικός αποκλεισμός των νησιών. Κατάληψη από Αγγλους
- 15/6/1815. Ήττα του Ναπολέοντα στο Βατερλό. Οι νικητές σύμμαχοι μοιράζο
- 15/11/1815. Υπογραφή συνθήκης Παρισίων. Τα Επτάνησα αυτόνομα με την Ε
- 1817. Έργο του πρώτου Αρμοστή Θωμά Μάιτλανδ, το νέο Σύνταγμα που παραχωρούσε στην Αγγλική προστασία εξουσίες που ισοδυναμούσαν με απόλυτη κυριαρχία.
- 1821. Πρώτη η Κεφαλονιά αφηφώντας τις αυστηρές απαγορεύσεις του Αρμοστή Μάιτλανδ, πιστού οπαδού των Αρχών της Ιεράς Συμμαχίας που δεν επέτρεπε προβολή ιδεών και δικαιωμάτων των Εθνοτήτων, στάθηκε αμέσως στο πλευρό των Επαναστατημένων Αδελφών Ελλήνων που πολεμούσαν εναντίον των σκληρών τυράννων τους των Τούρκων.

Τα στρατιωτικά τμήματα των Κεφαλλήνων έδωσαν με τα ηρωικά κατορθώματά τους τρανά δείγματα Κεφαλλονίτικης ευψυχίας και αυταπάρνησης, από την πρώτη νίκη του 1821 στη μάχη του Λάλα και σ' όλη τη διάρκεια του Ιερού Αγώνα. Το ίδιο και τα Εμπορικά πλοία τροφοδοτούσαν σ' όλο το διάστημα της Επανάστασης τους αγωνιζόμενους Έλληνες, πολλά από αυτά μεταβλήθηκαν σε πολεμικά και έλαβαν σε διάφορες επιχειρήσεις του Ελληνικού στόλου.

Κεφαλλονίτες και Θιακοί συμμετείχαν στον ένδοξο Ιερό Λόχο του Αλέξανδρου Υψηλάντη που ζούσαν στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες.

- 1848. Επανάσταση της Γαλλίας. Το φιλελεύθερο πνεύμα που διαδόθηκε στην Ευρώπη και στα νησιά μας δημιουργούσε ένα ακατάσχετο Επαναστατικό ρεύμα στην Κεφαλονιά με την εξέγερση του Σταυρού το 1848. Αναγκάστηκε η Αγγλία να παραχωρήσει κάπως ευρύτερα πολιτικά δικαιώματα στα Επτάνησα. Νόμος Ελευθεροτυπίας, ίδρυση λεσχών, συλλόγων και το δικαίωμα στους πολίτες να συνέρχονται και να συζητούν τα δημόσια πράγματα. Στ' Αργοστόλι ιδρύθηκε το «Δημοτικό Κατάστημα» κέντρο όλων των φιλελευθέρων νέων, σ' αυτό δημιουργήθηκε το ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ του ενωτικού ρεύματος, σε αντίθεση εκείνων που θεωρούσαν ακατόρθωτη την Ένωση και είχε στόχο τη ριζική μεταρρύθμιση του Συντάγματος του 1817 πήραν το όνομα ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ, και το ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ που υποστήριξε το καθεστώς της προστασίας, περιφρονητικά ο λαός τους ονόμαζε Καταχθόνιους.

Μετά τις εξεγέρσεις του Σταυρού το 1848 και της Σκάλας το επόμενο έτος 1849 που είχαν Ταξικό, Εθνικό και Πολιτικό χαρακτήρα σύμφωνα με τις Αρχές που διακήρυσσαν οι κορυφαιοί Ριζοσπάστες Ηλίας Ζερβός – Ιακωβάτος στην εφημερίδα «Φιλελεύθερος» και ο Ιωσήφ Μομφεράτος στην εφημερίδα «Αναγέννηση» .

Η πολιτική δραστηριότητα στο χώρο της Κεφαλονιάς επικεντρώνεται κυρίως γύρω από τους εξέχοντες ηγήτορες του ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ Ηλία Ζερβό – Ιακωβάτο, Ιωσήφ Μομφεράτο και Γεράσιμο Λειβαδά. Οι πολιτικές πράξεις αυτών των ανδρών, αλλά και άλλων πρωτεργατών αλλά και ακόμη των απλών ανθρώπων του Λαού συνέβαλαν στην επιτάχυνση των διαδικασιών για την Ένωση.

Οι σκληρές τιμωρίες που επέβαλε ο Αρμοστής Ουάρδ στην εξέγερση του 1849 με απαγχονισμούς, μαστιγώσεις, εξορίες Δε μπόρεσε το Αγγλοϊόνιο καθεστώς να καταπνίξει τις φιλελεύθερες Κεφαλλονίτικες ψυχές, αντίθετα προκάλεσαν μεγάλη αγωνιστική έξαψη του λαού και φοβερό μίσος για τους Άγγλους, και εξεδήλωσε με την απέχθειά του τραγουδώντας έτσι που να τα ακούν οι δυνάστες του, διάφορα τραγούδια εναντίον της «Προστασίας» αδιαφορώντας για τις τιμωρίες που επέβαλε το Αγγλοϊόνιο καθεστώς.

Πρώτη και αποφασιστικής σημασίας πολιτική πράξη του Φιλελεύθερου Λαού της Κεφαλονιάς υπήρξε η εκλογή πανίσχυρης Ριζοσπαστικής αντιπροσωπείας στις πρώτες ελεύθερες εκλογές του 1850 που αναγκάστηκε να κάνει η «Προστασία» Η 9η Βουλή που

σχηματίστηκε από αυτές τις εκλογές έμεινε σημαδιακή για την Επτανησιακή υπόθεση με το περίφημο ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ που πρότειναν οι Ριζοσπάστες βουλευτές στη Συνεδρίαση της 26ης Νοεμβρίου 1850.

Το ψήφισμα ανέλαβε να το διαβάσει ο Κεφαλλονίτης Βουλευτής Ιωάννης Τυπάλδος – Καπελέτος, μέσα σε επευφημίες αλλά και αποδοκιμασίες από την αντίδραση. Αρχίζει να διαβάζει διακόπτεται αλλά επιμένει και τονίζει ότι η πρόταση που υποβάλλεται συνοπογράφεται από τους Ριζοσπάστες βουλευτές: ΗΛΙΑ ΖΕΡΒΟ – ΙΑΚΩΒΑΤΟ, ΙΩΑΝΝΗ ΤΥΠΑΛΔΟ – ΚΑΠΕΛΕΤΟ, ΓΕΡΑΣΙΜΟ ΛΙΒΑΔΑ, ΙΩΣΗΦ ΜΟΜΦΕΡΑΤΟ, ΤΗΛΕΜΑΧΟ ΠΑΪΖΗ, ΣΙΓΟΥΡΟ ΔΕΣΣΥΛΑ, και ΦΡΑΓΚΙΣΚΟ ΔΟΜΕΝΕΚΙΝΗ. Κατορθώνει να διαβάσει ελάχιστες μόνο λέξεις από την αρχή του ψηφίσματος.

Θορυβημένα τα όργανα της Αγγλοϊόνιας Κυβέρνησης με ειδικό διάταγμα του Αρμοστή κηρύττουν την λήξη της συνόδου και παύση της Βουλής. Το Ιστορικό ψήφισμα γράφτηκε σε μονόφυλλο και κυκλοφόρησε στον Επτανησιακό Λαό.

Μέσα από εφημερίδες τους ο ΗΛΙΑΣ ΖΕΡΒΟΣ και ΙΩΣΗΦ ΜΟΜΦΕΡΑΤΟΣ καταγγέλλουν το Πραξικόπημα της Αγγλοϊονίου Κυβέρνησης για το κλείσιμο της Βουλής το 1850.

Άμεση αντίδραση της «Προστασίας» μαζί με τους ντόπιους συνεργάτες της, τους «Καταχθόνιους», είναι διώξεις, φυλακίσεις, εκτοπίσεις, κλείσιμο του «Δημοτικού Καταστήματος» των Ριζοσπαστών, Αντικυβερνητική Εστία.

Τον Οκτώβριο του 1851 πρώτοι εκτοπίζονται οι Ριζοσπάστες βουλευτές Ηλίας Ζερβός – Ιακωβάτος και Ιωσήφ Μομφεράτος. Το Δεκέμβριο 1851 οι ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΛΥΣΕΟΣ, και ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΣ ΠΥΛΑΡΙΝΟΣ. Ο Γ. ΜΟΜΦΕΡΑΤΟΣ στην Σκόπελο της Ερικούσας και οι άλλοι στα Αντικύθηρα.

Οι ηγέτες του Ριζοσπαστικού Κόμματος υπέμεναν με καρτερία τις στερήσεις, τις κακουχίες της εξορίας και απέρριπταν με περιφρόνηση τους ταπεινωτικούς όρους που πρότεινε ο Αρμοστής Ουάρντ προτιμώντας την εξορία από την ατίμωση.

Τα βασανιστήρια των εξόριστων ξεπέρασαν τα σύνορα της Ελλάδας και ξεσήκωσαν την παγκόσμια κοινή γνώμη. Ο Ιθακήσιος βουλευτής Βερούκιος χωρίς να φοβηθεί τον Ουάρδ, χαρακτήριζε από το Βήμα της Ιονίου Βουλής σαν έγκλημα την εξορία του Ζερβού και του Μομφεράτου. Η λαϊκή Μούσα κάνοντας σύμβολο το βράχο των Αντικυθήρων τραγουδούσε:

Μέσ' του πελάου την ερημιά βράχος ξηρός φυτρώνει

Παίζει το κύμα ολόγυρα κρυφά τον καμαρώνει

Κι' όποιος περάσει από σιμά, βλέπει τον βράχο ολόφωτο

ουράνιο φως να χύνει.

Ο Γεράσιμος Λιβαδάς που είχε ξεφύγει από τη σύλληψη αντέδρασε στα γεγονότα του 1850 – 1851 στέλνοντας στη Βουλή των Κοινοτήτων της Αγγλίας υπόμνημα που διατραγουδούσε την κατάσταση του Επτανησιακού Λαού και με επιχειρήματα αποδεικνυε ότι η Επτάνησος δεν είχε ανάγκη Προστασίας.

Δεύτερο βήμα του πραξικοπήματος από την «Προστασία» ήταν οι νόθες εκλογές που έγιναν με βία και νοθεία με αποτέλεσμα να μην βγει κανένας Ριζοσπάστης Βουλευτής στην Κεφαλονιά στην 10η Βουλή.

Το Γενάρη του 1857 οι βουλευτές Κεφαλονιάς υποβάλλουν αίτημα που έγινε δεκτό από το νέο Αρμοστή Γιούγκ την άνευ όρων απελευθέρωση των εξόριστων ηγετών του Ριζοσπαστικού Κόμματος.

- Το 1863 υπογράφεται πρωτόκολλο στο Λονδίνο ανάμεσα στη Μ. Βρετανία, Αυστρία, Γαλλία, Πρωσία και Ρωσία που παρείχαν τη συγκατάθεσή τους στην Αγγλία για την άρση της Προστασίας στην Επτάνησο, έπρεπε όμως να συγκατατεθεί η Ιόνιος Βουλή, η οποία σε επίσημη τελετή ψηφίζει την Ένωση με την Ελλάδα.

- 16 Μαΐου 1864. Υπογράφεται τελικά η πράξη άρσης της Προστασίας με την οποία καθορίζεται η 21η Μαΐου 1864 και η ώρα 12μ.μ. για την αναχώρηση των Βρετανικών στρατευμάτων από τα Νησιά.

Στην Κεφαλονιά η αποχώρηση και η υποστολή της Αγγλικής σημαίας έγινε 4 ώρες νωρίτερα στις 8 το πρωί της 21/5/1864, από φόβο του τοποτηρητή για δημιουργία ταραχών από πλευράς του Λαού.

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΩΝ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΩΝ

Μουσική: Νικολάου Τζανή-Μεταξά

Ποίηση: Γερασίμου Μαυρογιάννη

(τον έγραψε το 1848)

Κι' αν δεν κόπτη το σπαθί μου

Κι' η αιχμή του αν δεν τρυπάει

Η ψυχή δεν λησμονάει

Πως επλάσθη Ελληνική.

Των εχθρών μισώ τα δώρα

Δεν τα θέλω, ας τα κρατήσουν

Τους μισώ κι' ας με μισήσουν

Προτιμώ την φυλακή.

Στο λαμπρό μέλλον μου ελπίζω

Βλέπων την ελευθεριά μου

Και ξεχάνω τη Σκλαβιά μου!

Θάλη ολόλαμπρος Αυγή!

Θάλη, Θάλη, ναι, μια μέρα

Που θα ξεσχισθούν Συνθήκαι

Κι' όποιος σε άλυσαις εμβήκε

Πάλι ελεύθερος θα βγή!

Είμαι Έλλην το καυχώμαι

Ξέρω την καταγωγή μου

Κι η Ελληνική ψυχή μου

Ελευθέρα πάντα ζη! *

*(Η στροφή αυτή του Ύμνου είναι πρόσθετη, Μακεδονικής προέλευσης)

Γεράσιμος Σωτ. Γαλανός

Εστάλη στην ΟΔΥΣΣΕΙΑ, 18/5/2017